

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบทสรุปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

6.1 บทสรุป

จากการศึกษากฎหมายของไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับกำกับการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย ได้แก่ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 ข้อ 1 ซึ่งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ข้อยกเว้นสำหรับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตาม มาตรา 4 ของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 อย่างไรก็ตามกฎกระทรวงฉบับนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเฉพาะลักษณะการเป็นที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม กล่าวคือ “ให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม และได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดไม่เป็นโรงแรมตาม (3) ของบทนิยามคำว่า “โรงแรม” ในมาตรา 4” แต่ไม่ได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อนำมาใช้ในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมดังเช่นธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่เป็นโรงแรม

หากพิจารณาความแตกต่างและความเหมือนของธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม และธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่เป็นโรงแรม พบว่า ทั้งสองธุรกิจมีลักษณะการให้บริการที่พักชั่วคราวเหมือนกัน กล่าวคือ เป็นการให้บริการที่พักชั่วคราวที่ต่ำกว่ารายเดือนเหมือนกัน แต่กลับมีมาตรการที่ใช้ในการกำกับดูแลแตกต่างกัน กล่าวคือ ธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่เป็นโรงแรมนั้น มีมาตรการทางกฎหมายที่มีระบบที่ชัดเจนและครอบคลุม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการค้าเงินการเกี่ยวกับโรงแรม พระราชบัญญัติโรงแรมฯ กำหนดให้ “คณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรม” ทำหน้าที่ส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรม การกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง ขนาด ลักษณะสิ่งอำนวยความสะดวก มาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรม เพื่อส่งเสริมธุรกิจโรงแรมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นขอใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การกำหนดหน้าที่ผู้ประกอบการโรงแรมและผู้จัดการโรงแรม ตลอดจนการจัดทำบันทึกรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้พักและจำนวนผู้พัก สำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 มีการกำหนดโทษ 2 ลักษณะ คือ กำหนดโทษทางอาญาและกำหนดโทษทางปกครอง

นอกจาก พ.ร.บ. โรงแรม พ.ศ. 2547 โดยตรงแล้ว การกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่เป็นโรงแรมยังมีกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 โดยโรงแรมทุกประเภทต้องปฏิบัติตาม เช่น สถานที่ตั้งของโรงแรมต้องอยู่ในทำเลที่เหมาะสม การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ต้องจัดไว้สำหรับผู้พัก ต้องจัดให้มีสถานที่ลงทะเบียนผู้พัก การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ระบบรักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึง จัดให้มีห้องครัวและห้องส้วมในส่วนที่ให้บริการสาธารณะ โดยแยกส่วนชายและหญิง นอกจากนี้จะต้องนำ พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มากำกับดูแลในเรื่องอาคารที่ใช้เป็นโรงแรม ต้องมีหลักฐานแสดงว่าได้รับอนุญาตให้ใช้อาคารเป็นโรงแรม กรณีที่ห้องที่ไม่มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุม อาคารใช้บังคับ ต้องมีใบรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารว่ามีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย โดยผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น นอกจากการมีมาตรการทางกฎหมายหลายฉบับที่ใช้ในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราว ยังมีมาตรการในลักษณะขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ เช่น โครงการโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) ภายใต้การดูแลของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ,โครงการโรงแรมที่เป็นมิตรกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม Green Health Hotel ภายใต้การดูแลของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และ Safety & Health Administration (SHA) ภายใต้การดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นต้น ในขณะที่ธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวไม่เป็นโรงแรมมีเพียงกฎกระทรวงข้อ 1 ที่กำหนดเงื่อนไขของการพิจารณาว่าเข้าเงื่อนไขการเป็นสถานพักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมและไม่มีมาตรการในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีมาตรการในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย

จากการศึกษาเปรียบเทียบหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมของประเทศไทย ประเทศญี่ปุ่น และประเทศออสเตรเลียพบว่าทุกประเทศมีกฎหมายรองรับธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม แต่จากการศึกษาเปรียบเทียบพบว่าประเทศญี่ปุ่น และประเทศออสเตรเลียมีมาตรการในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในด้านต่างๆ ได้แก่ มาตรการเพื่อความปลอดภัยในความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยในอาคาร มาตรการเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มาตรการจัดการปัญหาความเดือดร้อนรำคาญของชุมชน มาตรการในการควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม มาตรการสาธารณสุขในการป้องกันโรคติดต่อ และมาตรการบังคับใช้ ในขณะที่การสรุปความคิดเห็นต่อมาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย ภาพรวมทั้งหมดพบว่าค่าเฉลี่ย และส่วนเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อมาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย มีผู้ตอบแบบสอบถามในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านมาตรการทางกฎหมายเพื่อความปลอดภัยมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับในส่วนของการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความเห็นตรงกันว่ามาตรการทางกฎหมายเพื่อปลอดภัยจำเป็นต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก นอกจากนี้

ควรมีมาตรการจัดการปัญหาความเดือดร้อนรำคาญของชุมชน มาตรการในการกำจัดขยะมูลฝอย มาตรการสาธารณสุขในการป้องกันโรคติดต่อแต่ไม่ควรใช้มาตรฐานเดียวกับธุรกิจบริการที่พักที่เป็นโรงแรม ตามพระราชบัญญัติโรงแรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากด้วยงบประมาณที่จำกัดและวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบธุรกิจที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม คือเป็นเพียงรายได้เสริมจากอาชีพหลักเท่านั้น ดังนั้นธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม ควรมีมาตรการทางกฎหมายกำกับดูแลอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. มาตรการเพื่อความปลอดภัยในความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยในอาคาร

เพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยของประชาชน จึงควรมีมาตรการที่จะควบคุมการก่อสร้าง ดัดแปลง ต่อเติม การรื้อ ถอนอาคาร ให้ผู้ประกอบการตลอดจนผู้มีส่วนในการใช้หรือได้รับประโยชน์จากอาคารมีความปลอดภัย จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ภาครัฐควรมีมาตรการที่สามารถควบคุม ดูแล และตรวจสอบได้ ดังนั้นอาคารที่ใช้สำหรับเป็นที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

2. มาตรการเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการพบว่าส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมของไทยนั้นมักเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ และลักษณะของการให้บริการที่พักเป็นแบบชั่วคราว สิ่งที่น่าให้ความสำคัญคือ จากการเข้าพักลักษณะชั่วคราวทำให้ไม่มีผู้ใดรู้จักผู้พักอาศัยแต่ประการใด ทั้งต่างภาษาและต่างวัฒนธรรม ทำให้สถานที่พักชั่วคราวอาจกลายเป็นที่พักพิงของมิจฉาชีพ อาชญากรข้ามชาติ และอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของทั้งผู้ประกอบการ เพื่อนบ้าน รวมถึงคนในชุมชนใกล้เคียง หรืออาจรวมถึงประเทศชาติด้วย จึงควรมีมาตรการเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับโรงแรมภายใต้กฎกระทรวง ฯ ของไทยเปรียบเทียบกับมาตรการที่ใช้ในประเทศญี่ปุ่นและออสเตรเลีย ดังนี้

- (1) ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและอนามัยของผู้พักและมีการคมนาคมสะดวกและปลอดภัย
- (2) ผู้ประกอบการให้เช่าสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ต้องจัดทำทะเบียนของผู้เข้าพัก เพื่อการยืนยันตัวตน โดยใส่ชื่อ ที่อยู่ อาชีพและวันที่เข้าพักของผู้พักแต่ละราย สัญชาติ และหมายเลขหนังสือเดินทาง
- (3) การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลใกล้เคียง
- (4) ประตูห้องพักให้มีช่อง หรือวิธีการอื่นที่สามารถมองจากภายในสู่ภายนอก ห้องพักได้ และมิกลอน หรืออุปกรณ์อื่นที่สามารถล็อกจากภายในห้องพักทุกห้อง
- (5) มีการติดตั้งสัญญาณเตือนภัยและอุปกรณ์การป้องกันอัคคีภัย
- (6) ผู้ประกอบการให้เช่าสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ต้องจัดให้ช่องทางติดต่อเพื่อให้ผู้เข้าพักสามารถติดต่อได้ทันทีเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับที่พักและมีเหตุฉุกเฉิน

3.มาตรการจัดการปัญหาความเดือดร้อนรำคาญของชุมชน

ในส่วนของมาตรการเพื่อจัดการปัญหาความเดือดร้อนรำคาญของชุมชน ซึ่งมีความเห็นตรงกับ การประชุมเชิงปฏิบัติการว่าธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมอาจนำมาสู่ปัญหาความ เดือดร้อนรำคาญให้กับประชาชนในพื้นที่โดยรอบด้วย อีกทั้งตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558 กำหนดให้การประกอบกิจการโรงแรมสถานที่พักที่มีใช้ โรงแรมที่จัดไว้เพื่อให้บริการพักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน หรือ กิจการอื่นในทำนองเดียวกัน ให้ถือเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวง สาธารณสุข ซึ่งหมายความว่า เป็นกิจการที่ก่อให้เกิดมลพิษหรือสิ่งทำให้เกิดโรค ซึ่งจะมีผลกระทบต่อ สุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่ในบริเวณข้างเคียงนั้น นอกจากนี้ในประเทศญี่ปุ่นและออสเตรเลียก็ มีมาตรการที่ใช้จัดการปัญหาความเดือดร้อนรำคาญของชุมชน กล่าวคือ ผู้ประกอบการควรมีจริยธรรม และตอบข้อร้องเรียน ข้อซักถามจากผู้อยู่อาศัยในบริเวณโดยรอบและเมื่อได้รับการแจ้งเตือน ผู้ประกอบการต้องมีวิธีการจัดการอย่างรวดเร็วและเหมาะสม

4. มาตรการในการควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม

การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของธุรกิจบริการที่ไม่เป็นโรงแรม ล้วนต้องใช้ทรัพยากรพลังงานและ ก่อให้เกิดมลภาวะต่างๆ ทั้งขยะและน้ำเสีย จึงควรมีมาตรการในการควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยเห็น ว่าคู่มือโรงแรมที่เป็นมิตรด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม(GREEN Health Hotel)ได้กำหนดมาตรฐานด้าน อนามัยสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพ โดยมีมาตรการต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งหากพิจารณาในบริบทของ ธุรกิจบริการที่ไม่เป็นโรงแรมควรมีการจัดการมูลฝอยให้ถูกหลักสุขาภิบาลและส่งเสริมการดำเนินการ ลดปริมาณขยะมูลฝอยตามหลักการ 3Rs ได้แก่ ลดการใช้ (Reduce) การนำมาใช้ใหม่ (Reuse) และ การนำกลับมาใช้ซ้ำ (Recycle) จากต้นทางก่อนที่จะออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะขยะอันตรายหรือมี พิษที่ถูกกำจัดด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง เช่น การลักลอบทิ้งในที่สาธารณะหรือใกล้แหล่งธรรมชาติ อาจ ส่งผลให้มีการปนเปื้อนสารพิษที่ทิ้งลงสู่ท้องทะเลก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางทะเลและเป็นอันตรายต่อ สัตว์ทะเล หรือขยะติดเชื้อ เช่น หน้ากากอนามัย การจัดการขยะเหล่านี้ควรมีมาตรการในการทิ้งและ คัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท เช่นการคัดแยกขยะเป็นถังสีไว้ในพื้นที่ส่วนกลาง กรณีธุรกิจบริการที่ ไม่เป็นโรงแรมและไม่มีพื้นที่ส่วนกลาง ผู้ประกอบการควรจัดให้มีขยะในที่พักและติดป้ายวิธีการเก็บ ขยะให้ถูกวิธีเช่น จัดเตรียมถุงขยะในแต่ละห้อง พร้อมหนังสือรูดปากถุงให้เพียงพอ โดยให้ผู้เข้าพักพับ ปากถุงขยะลงและมัดปากถุงให้แน่นด้วยตนเอง กำหนดเวลาที่ให้ผู้เข้าพักนำมาวางไว้หน้าห้องในแต่ละ วัน เพื่อให้พนักงานทำความสะอาดเก็บไปกำจัดเป็นต้น

5.มาตรการสาธารณสุขในการป้องกันโรคติดต่อ

โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีการแพร่ระบาดเป็นวงกว้างและเป็นปัญหาสาธารณสุขทั่วโลกใน ปัจจุบันคือ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา หรือโควิด -19 ซึ่งมีความสามารถในการแพร่เชื้อของ พาหะที่ไม่แสดงอาการ ประกอบกับลักษณะของธุรกิจให้บริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม ทำให้

ผู้ให้บริการไม่ว่าจะเป็นคนต่างชาติหรือคนไทยที่เข้ามาใช้บริการพักชั่วคราวอาจเป็นผู้นำเชื้อเข้ามาในสถานประกอบการโดยไม่ทราบว่าตนเป็นผู้รับเชื้อมา ดังนั้น มาตรการสาธารณสุขในการป้องกันโรคติดต่อจึงมีความสำคัญ

ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการนำมาตรการเพื่อความปลอดภัยด้านสาธารณสุขมาปรับใช้โดยพิจารณาหลักเกณฑ์เบื้องต้นจากการมาตรการร่วมมือกันของ 3 หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว และกรมอนามัยที่ได้ส่งเสริมการนำมาตรฐาน SHA เรื่อง มาตรการความปลอดภัยด้านสาธารณสุขมาใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 หากธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม เช่น โฮมสเตย์ อาคารชุด นั้นไม่มีมาตรการสาธารณสุขในเรื่องนี้อาจกลายเป็นจุดเริ่มต้นของการแพร่เชื้อไวรัสโควิด-19 ให้กับชุมชนโดยรอบ และอาจแพร่ระบาดไปในวงกว้าง จนอาจนำมาซึ่งความเสียหายต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยอย่างมากในทางชื่อเสียงและทางเศรษฐกิจ ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าจึงควรมีมาตรการสาธารณสุขเบื้องต้นมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม ทั้งนี้ประเภทที่พักและการให้บริการที่แตกต่างกัน จึงควรพิจารณาเป็น 2 กรณีพิจารณาจากพื้นที่ส่วนกลาง(Common Area) ที่สามารถใช้ร่วมกันตามสภาพจริง ได้แก่ 1) ที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมแบบมีพื้นที่ส่วนกลาง และ 2) ที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมแบบไม่มีพื้นที่ส่วนกลาง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กรณีแรก ที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมแบบมีพื้นที่ส่วนกลาง เช่นโฮมสเตย์ ควรสร้างสุขลักษณะและอุปกรณ์เครื่องใช้ที่มีอยู่ในสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เช่นการทำความสะอาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่อยู่ในพื้นที่ส่วนกลางด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ การติดตั้งจุดบริการแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือในพื้นที่ส่วนกลางและในห้องพัก ติดตั้งป้ายให้คำแนะนำในการเก็บขยะติดเชื้อ กรณีมีพนักงานควรมีการป้องกันสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเช่น การตรวจวัดอุณหภูมิพนักงานก่อนเข้าทำงาน การให้พนักงานสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ให้บริการ ติดตั้งป้ายจัดเตรียมถังขยะโดยแยกสีตามประเภทขยะและให้ข้อมูลวิธีการเก็บขยะติดเชื้อ

กรณีสอง ที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมแบบไม่มีพื้นที่ส่วนกลาง เช่น ห้องพักในอาคารชุด บ้านเดี่ยว ควรมีการติดตั้งจุดบริการแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือในห้องพักและบริการหน้ากอกอนามัย จัดเตรียมถังขยะในห้องพัก และติดตั้งป้ายให้ข้อมูลวิธีการเก็บขยะติดเชื้อ

6. มาตรการบังคับใช้

จากความเห็นเชิงปฏิบัติการพบว่ามีผู้ประกอบการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม โดยไม่แจ้งต่อนายทะเบียนเป็นจำนวนมาก สาเหตุส่วนใหญ่จากความไม่ต้องการปฏิบัติตามขั้นตอนการแจ้งต่อนายทะเบียน หลีกเลี่ยงการเข้าช่องทางที่กฎหมายรองรับเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี เป็นต้น ดังนั้นควรมีการกำหนดมาตรการลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการข้างต้นเพื่อความชัดเจนต่อการให้ความร่วมมือของผู้ประกอบการตลอดจนการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะ

กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ข้อยกเว้นสำหรับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีมาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย อันจะทำให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

ประการแรก แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 1 แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 ซึ่งจากเดิมใช้คำว่า “แจ้งให้นายทะเบียนทราบ” ผู้วิจัยเห็นว่า เพื่อความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้นสำหรับนายทะเบียนจึงควรใช้คำว่า “จดแจ้งต่อนายทะเบียนทราบ” ดังนี้

จากเดิม “ข้อ 1 ให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกิน สี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคนซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับ คนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งนายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่เป็นโรงแรมตาม (3) ของบทนิยาม คำว่า “โรงแรม” ในมาตรา 4” ควรแก้เป็น

“ข้อ 1 ให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกิน สี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคนซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับ คนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้จดแจ้งต่อนายทะเบียนตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่เป็นโรงแรมตาม (3) ของบทนิยาม คำว่า “โรงแรม” ในมาตรา 4”

ประการที่สอง เพิ่มเติมความข้อ 1/1 แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 เรื่องมาตรการเพื่อความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย ดังนี้

“ข้อ 1/1 กำหนดให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามข้อ 1 ต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร”

ประการที่สาม เพิ่มเติมความในข้อ 1/2 แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 เรื่อง มาตรการเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนี้

“ข้อ 1/2 กำหนดให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามข้อ 1 ต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนี้

(1) ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและอนามัยของผู้พักและมีการคมนาคมสะดวกและปลอดภัย

(2) ผู้ประกอบการให้เข้าสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ต้องจัดทำทะเบียนของผู้เข้าพัก เพื่อการยืนยันตัวตน โดยใส่ชื่อ ที่อยู่ อาชีพและวันที่เข้าพักของผู้พักแต่ละราย สัญชาติ และหมายเลขหนังสือเดินทาง

(3) การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลใกล้เคียง

(4) ประตูห้องพักให้มีช่อง หรือวิธีการอื่นที่สามารถมองจากภายในสู่ภายนอก ห้องพักได้ และมีกลอน หรืออุปกรณ์อื่นที่สามารถล็อกจากภายในห้องพักทุกห้อง

(5) มีการติดตั้งสัญญาณเตือนภัยและอุปกรณ์การป้องกันอัคคีภัย

(6) ผู้ประกอบการให้เข้าสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ต้องจัดให้ช่องทางติดต่อเพื่อให้ผู้เข้าพักสามารถติดต่อได้ทันทีเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับที่พักและมีเหตุฉุกเฉิน”

ประการที่สี่ เพิ่มเติมความในข้อ 1/3 แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 เรื่อง มาตรการเพื่อจัดการปัญหาความเดือดร้อนรำคาญของชุมชน ดังนี้

“ข้อ 1/3 กำหนดให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามข้อ 1 ต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อจัดการปัญหาความเดือดร้อนรำคาญของชุมชนดังนี้

(1) ในกรณีมีข้อร้องเรียนจากชุมชน ผู้ประกอบการควรมีจริยธรรมและตอบข้อร้องเรียน ข้อซักถามจากผู้อยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบ

(2) เมื่อได้รับการแจ้งเตือน ผู้ประกอบการควรมีวิธีการจัดการอย่างรวดเร็วและเหมาะสม

ประการที่ห้า เพิ่มเติมความในข้อ 1/4 แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 เรื่อง มาตรการในการควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม ดังนี้

“ข้อ 1/4 กำหนดให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามข้อ 1 ต้องจัดให้มีมาตรการในการควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม ดังนี้

(1) การจัดการมูลฝอย โดยเฉพาะขยะอันตรายหรือมีพิษให้ถูกหลักสุขาภิบาล

(2) การจัดการห้องพัก ต้องสะอาดทั้งในเตียงนอนและเครื่องใช้ต่างๆภายในสถานที่พัก

(3) การจัดการส้วมและสิ่งปฏิกูล ให้เป็นไปตามมาตรฐานส้วมสาธารณะระดับประเทศ

ประการที่หก เพิ่มเติมความในข้อ 1/5 แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 เรื่อง มาตรการความปลอดภัยด้านสาธารณสุข ดังนี้

“ข้อ 1/5 กำหนดให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามข้อ 1 ต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อมาตรการความปลอดภัยด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

1. สุขลักษณะของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมและอุปกรณ์เครื่องใช้ที่มีอยู่ในสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

(1) การเว้นระยะห่างระหว่างที่นั่งและทางเดินอย่างน้อย 1 เมตร

(2) การทำความสะอาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่อยู่ในพื้นที่ส่วนกลางด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ

2. การจัดอุปกรณ์ทำความสะอาดเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค

(1) การติดตั้งพรมฆ่าเชื้อโรคบริเวณทางเข้าอาคาร

(2) การติดตั้งจุดบริการแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือ

3. การป้องกันสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

(1) การตรวจวัดอุณหภูมิพนักงานก่อนเข้าทำงาน

(2) การให้พนักงานสวมหน้ากากอนามัยตลอดช่วงเวลาที่ให้บริการ

ประกาศที่เจ็ด เพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 เรื่องบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ดังนี้

“ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าผู้จัดแจ้งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อ 1/1 ถึง ข้อ 1/5 ข้อหนึ่งข้อใดให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องได้ และให้มีอำนาจประกาศการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวให้ประชาชนทราบด้วย” ผ